

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/56/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816205136
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8816205136.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: I. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. č. XX, XXX XX R. T. U., zast. JUDr. Petrom Rychnavským, advokátom, AK, Rázusova 111/19, 093 01 Vranov nad Topľou, proti žalovanej: U. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. G. č. XXX, XXX XX H., zast. JUDr. Milošom Kaščákom, advokátom, AK, ul. Kalinčiakova 10, 093 01 Vranov nad Topľou, o neplatnosť výpovede, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 3C/201/2016-176 z 11.09.2019 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Žalovanej priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaným rozsudkom (v tomto spore už v poradí druhým) súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a súvisiacim výrokom II. o trovách konania rozhodol tak, že ich plnou náhradou zaviazal žalobcu.

2. Pri svojom rozhodnutí vychádzal zo zistení, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia neplatnosti výpovede práva nájmu z bytu v dome súp. č. XX na D. ulici v H. zo dňa XX.XX.XXXX. Zmenu petitu žaloby, ktorou sa žalobca po prvom zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu domáhal už určenia neplatnosti výpovede nájomnej zmluvy z XX.XX.XXXX k domu súp. č. XX a príľahlých stavieb, nepripustil. Mal za to, že žalobca v spore nepreukázal uzatvorenie nájomnej zmluvy, či už písomne, alebo konkludentne so žalovanou, ktorá je vlastníčkou označeného domu a ktorá trpela užívanie miestnosti v tomto dome žalobcom, pokiaľ si ten neusporiada svoje pomery. Konkludentný prejav vôle na strane žalovanej nemožno usudzovať z jej mlčania, trpenia užívania nehnuteľnosti a na strane žalobcu z jeho faktického užívania domu. Žalobca žiadnym spôsobom ani nepreukázal, čo malo byť vlastne premetom nájmu, či byt v označenom dome, alebo celý dom s príľahlými stavbami. Pri výroku o trovách konania vychádzal zo zásady úspechu. Takto ustálený skutkový stav po právnej stránke posúdil podľa ustanovení § 685 ods. 1, § 686 ods. 1, ods. 2 a § 710 ods. 1 Obč. zák., výrok o trovách konania podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 ods. 2. CSP.

3. Tento rozsudok včas podaným odvolaním napadol žalobca, ktorý ho považuje za zmätočný pre nedostatok dôvodov, rozporný, nepreskúmatelný a nerešpektujúci zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu v tejto veci. Odvolateľ súdu prvej inštancie vytyka, že nevie čo je predmetom sporu a za tým účelom mal potom súd prvej inštancie podľa názoru odvolateľa v rámci zisťovania skutkového stavu iniciatívne sám zisťovať izbovitosť bytu a rozsah jeho užívania žalobcom, pričom podľa názoru odvolateľa bolo

nesporne vo veci preukázané, že nehnuteľnosť z predmetu sporu bol samostatne stojací rodinný dom, v ktorom sa nenachádzalo viacero bytov. V nadväznosti na to, v záujme upresnenia predmetu nájmu žiadal odvolateľ zmenu žaloby, pričom súdu prvej inštancie v tomto smere vyčíta, že ten bez náležitého odôvodnenia, ním navrhovanú zmenu žaloby nepripustil, v dôsledku čoho mu bolo odňaté právo konať pred súdom, bolo porušené jeho ľudské právo v prístupe k súdu a popreté právo na spravodlivé rozhodnutie. Ďalej mal odvolateľ za to, že v predmetnej veci došlo ku uzavretiu nájomnej zmluvy k domu súp. č. XX konkludentne, ak na jednej strane stál návrh na jej uzatvorenie zo strany žalovanej, ktorá žalobcovi navrhla, aby sa presťahoval z domu v U. do jej domu v H. s tým, aby dom v U. predal, a na druhej strane stálo prítajenie návrhu zo strany žalobcu, ak ten dom v U. predal a presťahoval sa do H. aj so svojimi vecami, ktoré umiestnil v dome súp. č. XX, za ktorý platil inkaso a opravil v ňom najmä sociálne zariadenia a ploty okolo neho. Na uzatvorenie takej nájomnej zmluvy, keďže išlo o blízke osoby sa nevyžaduje písomná forma. Ak súd dospel k opačnému záveru, pochybil pri právnom posúdení. Žalobca bol z domu jednoducho vyhodnený, čo zanechalo na jeho zdraví nepriaznivé dôsledky, o čom predložil v odvolaní lekársku správu.

4. Žalovaná navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a uplatnila trovy odvolacieho konania. Podľa nej z odvolania nie sú zrejmé odvolacie dôvody. Poukazujúc na § 137 písm. c/ CSP mala za to, že na podanom určení žalobca nemá naliehavý právny záujem.

5. Žalobca následne zotrval na svojej odvolacej argumentácii. Ďalšie podania strán dané neboli.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383, § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu a právnenému zástupcovi žalobcu aj elektronickými prostriedkami minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok je vecne správny, čím boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP).

7. Z obsahu podaného odvolania možno usúdiť, že žalobca uplatnil odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/, ods. 2 CSP (porušenie práva na spravodlivý proces, nesprávne skutkové zistenia, nesprávne právne posúdenie vecí a vada právoplatného rozhodnutia, ktoré predchádzalo rozhodnutiu meritórnemu).

8. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnymi skutkovými zisteniami, nesprávnym právnym posúdením vecí a vadou procesného rozhodnutia predchádzajúceho rozhodnutiu meritórnemu, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (ku tomu pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

10. Kruciálnou otázkou tohto sporu bolo, či došlo medzi stranami ku konkludentnému uzatvoreniu nájomnej zmluvy. V prípade kladného zistenia, sekundárnou otázkou bol potom predmet tohto nájmu. Odvolací súd vo svojom ostatnom zrušujúcom uznesení zdôraznil, že konkludentný prejav vôle na strane

prenajímateľa nemožno usudzovať iba z jeho mlčania, trpenia užívania nehnuteľnosti, prijímania platieb za ňu, a na strane nájomcu z faktické užívania nehnuteľnosti.

11. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci strane realizáciu jej práv, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé, pričom konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

12. Odvolaciemu súdu sa žiada na úvod v tejto súvislosti uviesť, že skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní žalobcu, nemožno považovať za porušenie či nerešpektovanie jeho práv. Odvolací súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 218/2010, podľa ktorého obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

13. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami strany, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP). Právo (strany) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, pričom rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvej inštancie (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII).

14. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalobcom v odvolaní namietaných skutočností v merite veci je správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súdom prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil, pričom dal i odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky oboch strán. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že sa žalobca s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súdom prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu zamietol. Napadnutý rozsudok tak nie je postihnutý vadou nepreskúmateľnosti z dôvodu nedostatočného odôvodnenia.

15. Hodnotenie dôkazov v zmysle ustanovenia § 191 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

16. Súd prvej inštancie si túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil svoje rozhodnutie. Odvolací súd ďalej uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ustanovení § 220 ods. 2 CSP, pričom súd má povinnosť dbať na tom, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie postačujúco a presvedčivo odôvodnil. Okolnosti namietané žalobcom v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie.

17. Žalobca v odvolaní vychádza z odlišných skutkových záverov než súd prvej inštancie a robí z vykonaných dôkazov vlastné skutkové závery týkajúce sa vzniku nájomnej zmluvy konkludentne, ktorej vznik, ako to vzišlo z dokazovania pred súdom prvej inštancie, nemožno usudzovať na jednej strane z trpenia užívania domu žalovanou a na strane druhej z faktického užívania domu žalobcom. Pretože v danej veci vznik nájomnej zmluvy konkludentne preukázaný nebol, sekundárnu otázku predmetu nájmu riešiť už potrebné nebolo. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ustanovenia § 191 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývali, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. písm. f/ CSP je možné teda napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, nesprávnosť ktorého možno usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

18. K žalobcom uplatnenému odvolaciemu dôvodu o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným odvolacím dôvodom, ale v danom prípade táto námietka nie je opodstatnená, pretože súd prvej inštancie jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobu zamietol. Napokon polemika o nesprávnosti súdom prvej inštancie vysloveného právneho záveru pre odlišné skutkové závery vyvodzované žalobcom, pričom žalobcom namietaná nesprávnosť vytvorenia skutkového základu nie je daná, sama o sebe nie je presvedčivou bázou pre konštatovanie vecnej nesprávnosti rozsudku súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie správne právne vec posúdil.

19. K žalobcom vytykanej vade uznesenia, ktorým súd prvej inštancie bez náležitého odôvodnenia nepripustil zmenu petitu žaloby odvolací súd uvádza, že označené uznesenie nemalo v konečnom

dôsledku vecný vplyv na meritórne rozhodnutie, pretože žalobcom navrhovaná zmena súvisela s predmetom nájmu, a vyriešenie tejto otázky, ako to už bolo vyššie spomenuté, prichádzalo do úvahy iba za predpokladu preukázania vzniku nájomnej zmluvy konkludentne. Uvedený prvý predpoklad však v prejednávanej veci preukázaný nebol.

20. K tvrdeniu žalovanej o neexistencii naliehavého právneho záujmu na tu požadovanom určení sa žiada už iba dodať, že tu podanú žalobu treba subsumovať pod § 137 písm. d/ CSP.

21. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu žalobcu zachádzajúcu do nadbytočných podrobností, nespôsobilú už privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

22. S poukazom na vyššie uvedené, potom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v I. zamietavom vecne správnom výroku, včítane II. závislého, odvolaním osobitne nespochybného a taktiež správneho výroku o trovách konania, s použitím ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP). Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP.

24. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).